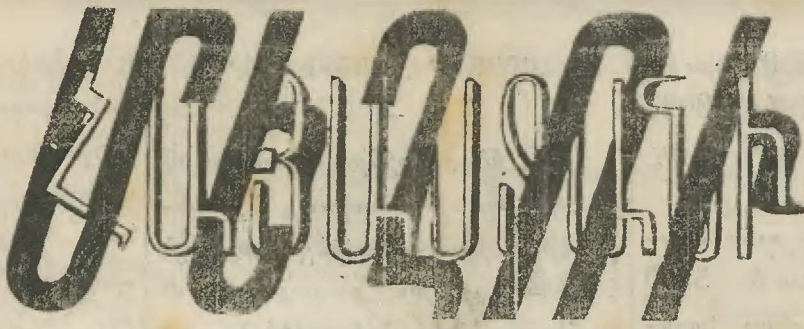

Տարեկան դիմել է 10 ռուբլի:
Վեց ամսուանը՝ 5 ռ., երեք ամսուանը՝ 3 ռ., ամիսը 1 ռ.:
Առանձին համարներով իրաքանչիւրը 5 կոպէկ:
Իրաքանչիւրը բաց է ամեն օր բացի կիրակի և տօն օրերից
առաւօտեան 11—2 ժամը կէսօրից յետոյ:
Օտարալեզուները դիմում են ուղղակի խմբագրութեան հետեւեալ հասցեով. — В. ред. газетъ «Мелъ Адаманъ», въ Тифлисе, къ редакціи «Мелъ Адаманъ», въ Тифлисе.
(Caucase).

Խմբագրութեան ուղղած թէ յօդուածները եւ թէ նամակները պէտք է պարզ գրուած լինին գրողի ստորագրութեամբ եւ հասցեով, խմբագրութիւնը կարող է փոփոխել, ուղղել եւ կրճատել յօդուածները: Խմբագրութիւնը իւր վերայ չէ առնում յետ ուղարկել յօդուածները եւ պահում է երկու ամիս մինչեւ ցարհանջ:
Յայտարարութիւնները համար վճարում են ամեն մի բառին 2 կոպէ: Յայտարարութիւնները ընդունվում են հայերէն եւ օտար լեզուներով: Յայտարարութիւնները ընդունվում են խմբագրատանը, սկսած 11 օրէն: Գրութեան տակ պ. Տէր-Յովսէփեանի ծխախոտի խանութում են պ. Շահվերդեանի պապիկոնում:

ԲՈՎԱՆԴԱՆՈՒԹԻՒՆ.
Ներքին Տեսութիւն. — Թերթ-թանգութիւնները թիֆլիսից և Բազումից: Բաղադրական. — Բաղադրական լուրեր: Մանր լուրեր: Յայտարարութիւններ: Բանասիրական. — Եթիմ Լոռցի:

ՆԵՐՔԻՆ ՏԵՍՈՒԹԻՒՆ

ՆԱՄԱԿ ԽՄԲԱԳՐՈՒՆ.
«Մեղուի» ներկայ տարուայ 73 համարում տպուած է մի յօդուած պ. Ս. Ա. ստորագրութեամբ: Դրանում տիկական Արմանի կազմակերպութեան առիթով: Եւ հարկաւոր չեմ համարում հերքել յարգել յօդուածագրի այս կամ այն ինչ հայեացքը վերաբերեալ Արմանին: Երբեք չեմ համարում թէ ներկայումս կարող են մարգարէներ յայտնուել: Այլ թողնում եմ այդ բանը որ ժամանակը ինքը պարզէ: Իմ նպատակն է միայն պատասխանել յօդուածագրի մէկ քանի հարցերին: որ վերաբերում է իմ անձնականութեան:

Պ. Ս. Ա. խոսում է մէկ ինչ որ հաշիւի մասին: որ եւ ունիմ պ. Մուրադեանի հետ... «մինչև ցայ» սօր կը պահանջէ (Մուրադեանը) «դատի մը իրաւունքը իշխ. Աման» տունու դէմ 1600 ռ. իւր գրքը պահելը թատրոնի համար ծախս:

ԲԱՆԱՍԻՐԱԿԱՆ ԵԹԻՄ ԼՈՐԸՑԻ

ԵՂԵՐԱԿԱՆ ՎԵՊԻԿ.
IX
Սարգիսին՝ աղջիկ ու հարս, տղայ ու պառաւ ըրիզնադէմի կովի կթից եղը իրանց արտի սիրածներին անուամբ մի-մի նշան—կոծի, դանակ, մատնիք, մատնոց, չխպիկ, չախու, չախմախ, բժնոց բերին դձեղին, ջան-գիւղումի պուլիկի մէջը ու դնացին: Թաքօն էլ, ոնց որ իրանց աթապապական սկորութիւնը աւ, էս քեր մախտուս անխօս գնալ պտի աղբրիցը ջուր բերիլ վրէն ամիլ մի էրկու բուռը աւաղ էլ հետո: Եւ քերս ոնց որ ասած ա, ասիլի ծերին պտի քնի—օխաղ կեռայ, որ բան ա տղերքը կարենան ոչ ոչ ջան-գիւղումի պուլիկը փախցնեն, ոչ թխուածքի բողջն ու իրան խայտառական, ծիծաղաբեղ շինեն—սաղ ուրթի տղերանց—չօրան ջոն-լուխի բերնում:
Շատ լաւ, սիրելի կարդացող, ասենք աղջկերքը իրանց թաղաբէքը տեսան, խի չես հարցնում թէ՛ ամը Նիթին ու Սիսուն ուր են» Հերթ ա ինչքան նըրանցից հետո ման էկանք, վեր կանց,

*) Տես «Մեղու» № 73.

«սած գումարի վերադարձուցման» «առիթուն...» ասում է յօդուածագիրը:
Եթէ պ. Ս. Ա. ին հետաքրքիր է իմանալ իմ պ. Մուրադեանի հետ ունեցած թատրոնական հաշիւս ա—հա՛ կը բացատրեմ մեծաւ ուրախութեամբ:
Երբ 1881 թուականին ես ուղեւորում էի Պոլիս—ստացայ պ. Մուրադեանից 880 ռուբլու ոսկի: Պոլիս դարձեալ ստացայ նորս գործակալից 2580 ռուբլու ոսկի: Ընդ ամենը 3460 ռուբլի այս գումարը Պոլսից վերադառնալուց յետոյ դարձրի անձամբ իրան մեծ. պ. Մուրադեանից: Հանդերձ տոկոսիքով: Ներդրութիւնս սխալվեցայ... տոկոսիքը չ'ընդունեց պ. Մուրադեանը: Երբ դարձնելով ինձ, բացատրեց, որ նա տոկոս չէ կարող ընդունել այն գումարից: Ինչ որ պարտք է տուած եղել յանուն թատրոնի: Բացի այս ես պ. Մուրադեանից հետ ոչինչ հաշիւ չ'ունեմ:
Ինչ կը վերաբերի իրաւ պ. Մուրադեանի ոչ թէ 1600 այլ 1125 ռ. 32 կ. թատրոնի վերայ արած անձնական ծախսին: այդ հաշիւը մտքած է 1881 թուականի տարեկան հաշուի մէջ (դիւր 5) եւ ըստ 41) յօդ. 11) որ և ներկայացուցեցաւ ընդհանուր ժողովին: չեմ յիշում որ թուին միայն այնքան է միտս: որ այդ այն ժողովի մէջ էր, երբ իմ տեղ թատրոնի կառավար:

էլ եղ նրանց կուշտը գնանք—նրանք են մեզ պէտքը, աղջկերանցից մենք խեր չունինք, շատ որ աղջկերանց հետ մանգանք՝ աղջկայ տուտուն կը կանչեն մեզ:
Արեւ ծովի մէջը մտաւ, մութը աշխարհը բռնեց. չինն էլ բաններուն պըրծած քաշուցին իրանց դագնին—թախին վեր գնացին, դռներու չեղը՝ քաշեցին և քնտոցին: Քշերուայ մթնշուղիները իր չէրը քաշել էր ամենի վրա: Դժար ուրթը սուս ու փուս էր: Բաղի վախտ ուրթի ներքի դարի գլխին արեւը ընգած ոչխարի օնաղ չորանք կը փշտացնէր՝ չորանալներին կը զարթոյնէր քնից, որ գեւ չի թողուն ոչ խարի մէջը ընգնելու—նրան էլ իրանց տիրոջ փշտոցին մի էրկու բերան հանելով ջուրար կը տէին, իմաց կանէին որ զարթոյն ենք, արեւին քնի, էլ էր նա ջոցներուն կը կարէին սուս կը կենէին: Արեւակեր մթնշուղի մարդու ջան գող էր գնում, մատղ որ մարդու չէր կոխելի տեսնուլ չէր. սեւ ամբըրը մի կըռնուց մին-մին չալակ էլած դուս ին գալի աշխարհի ամեն ծերերի տակից: Երկրի երեսը մի միտնուում հէնց սեացրին, որ կ'ասէրի աշխարհս սե ծովով ըլլեր պատած: Ծովիսնին էլ քսօտ իծի նման աշխարհի էրեսին տեղը չէր բը:

1) Եղեցինք գործուածք, որ գործ են անում վրաններ չուրջը պարսպի տեղ:

րէլ ընտրուեցաւ պ. Ս. Արծրունին: Նոյն իսկ այդ ժողովը այդ ժամանակ տեղեկացաւ, որ 1881 թուականից ստացած վճարն եղել է 4619 ռ. 69 կ. որ գումարից 1125 ռ. 32 կ. արեւ է պ. Մուրադեանը իւր գրպանից:
Ինչ վերաբերում է այն կէտին, որ պ. Մուրադեանը պահանջում է «դատի մը իրաւունք» ինձանից պահանջելու թաւորին վերայ արած ծախսը: եւ չեմ հասկնում: Եթէ պ. Մուրադեանը այդ ծախսը արել է թատրոնի համար, այսինքն ընդհանուր ժողովի համար, ուրեմն նա պէտք է իրաւունք ունենայ այդ ծախսը պահանջել իւր ընտրողներից: ընդհանուր ժողովից և ոչ թէ ինձանից: Իբրեւ այդ ժողովը ընտրուած կառավար չեց: Արեւին պ. Ս. Ա. լոգիկայով պէտք է որ ամեն մէկը այն ժամանակուայ մանած ժողով անձինքներից: Իրանց գրպանից թատրոնի վերայ ծախսողներից, ինչպէս զորօրինակ պ. Գ. Փրիդոնեանը, որ ծախսել է նմանապէս մեծ գումար, իրաւունք կ'ունենայ պահանջել ինձանից իւր րեանց ծախսերը:
Այնու ամենայնիւ, եթէ պ. Մուրադեանը կասեցնում է յետ ստանալ իւր արած ծախսը: Եւ կարծում եմ որ նա կարողութիւն չի ունենալ զիւր մէկ օր և իցէ փառտարանի: այլ հարկաւոր է միայն որ յայտնէ իւր ցանկութիւնը այդ

թօրում՝ եւ էս սարի կատարին էր պլուտոնի տալի, եւ էս սարի գլխին զիրմալայ կաղնում խաղ անում, թռչկոտում պեծկտին տալի ու քշերուայ ակնակիր մթնշուղի փարատում:
Հեռու Զալա-Օղլու սարի գլխին բազի վախտ, որ ծովանը պեծկտին չէր տալի կեծակի տըրքոցի հետ, ուրթի տալարանների կաշանոցը մարդու անգամ էր խաղնում, գլխի ըղձը տալում:
Եւ ակնակիր քշերը Դժար-ուրթի աղբրի փոսում մի հինգ ֆօթի թօի էլած ին.—դրանց մէջն էին մեր Նիթին ու Սիսուն, որ գլխներուն հաւաքած իրանց բինի ջանիլ տղերանցը, մալաւթի մէջ ին:
— Տղերք, դուստ ա, ակնակիր ա հմա վերի չ'կուռը պարզ ա, դեք անձըն չի գալ, էկէք, եւ չ'ու կ'անեմ, դուք ջան-գիւղում ասէք, եւ գիւղեմ դեռ մեր ուրթի աղջկերքը դարաւոյ քաշելիս կըլին, մեր բուտուն պահելիս, մի չ'ուր ձէնով նրանց էրեսը փթօթելէ էլ ա, ասւ. Արեւարանց զըսօի տղայ Արեւարը 3) չ'ունեմ ձեռը կալաւ մի էրկու անգամ փչեց իտականց ու կեց ջան-գիւղումի զայդին:
Եթիմ ջանը դող էլաւ, ուր թէ աղջ:

2) Հիւսիս-արեւմտեան կողմը:
3) Այստեղ երեք անձանց մարդոց անուն կը պատահէ, որոնք Եթիմի և Սիսու ընկերներն են:

մասին և մենք կը գտնենք աղբիւր այդ գումարը նորան վերադարձնելու համար:
Յետոյ պ. Ս. Ա. գրում է. «Եթառ» բոնը կ'ասէ մէկը այո՛, ո՛ւր է նո—բա անցեալի հաշիւը և փառաւոր «բեպտուտարը» (Ուր է) դու գիտես: Ոչ: —Իսկ դու գիտես— ես և եւ չը գիտեմ:
Թատրոնի բոլոր հաշիւները ներկայացրած և ընդունուած լինելուց յետոյ վերադարձնելու ընդհանուր ժողովում, ամբողջապէս գտնվում են ինձ մօտ և նոյն ժողովի անդամները ոչ կը կամենայ, ամեն անգամ կարող է գտնել այդ հաշիւները ինձ մօտ:
Ինչ կը վերաբերի բեպտուտարին՝ եթէ պ. Ս. Ա. փոխանակ սորան նորան դառնալու թէ ուր է բեպտուտարը: դառնար պ. Ս. Արծրունին: նա չէր կարող պատասխանատուաւ լաւ և ոչ, որովհետեւ նորան քաջ յայտնէ թէ ուր է զըռնվում այդ բեպտուտարը, որից պ. Մարգարեանի ձեռքով, նա ըստանում էր իւր թարգմանած պիւսանի օրինակները:
Ի վերջոյ ևս խորհուրդ կը տայի պ. Ս. Ա.—ին որ նա փոխանակ ուրիշ պարտքերի վերայ հող տանելու մտածէր իւր սեպական պարտքերի մասին, որովհետեւ եթէ մէկը ասէ Ս. Ա.—ն վնասը՛ է արեւօք իւր երկու տարուայ առաջին կարգի բազկաթուր արծնէմնտի փողը: Երբ

կերանցը, որ խաղի դու ին, սա էլ մի էրկու անգամ հազաց, բողբող խտականց ու ըսէնց կեցեց:
«Ոչխարս արեւ եմ դուզը, Զօգել եմ դարագեղը, Աղլուխը դարդի նշխմ, Թափ տուր քաքուլիդ թողը»:
«Ծաղիկ ունիմ ալ ա, Ալ չի, ալ վալա ա, Եար բուրը լաւ ա, Բաց թողիլը բալա ա»:
«Գու կաղնել ես բացը հովին, Գուում ա դօշիդ մովին, Երանի ծոցիդ քնողին»:
Շամամ ծըծերը բռնողին»:
Չինն էլ տաքացան, չիննու ջանը էլ դող ընգաւ, սկսեցին ներթով ասել: Սիսու.—«Մտիկ արեք էն զին, Խող դրել ա փչին, Գուլուս դուրբան կը տամ Զալ աչք ու կարմիր թշին»:
Աստուռ.—«Մեր դուս առաջին մի մառան, Խող դրել ա փչին, Գուլուս դուրբան կը տամ Զալ աչք ու կարմիր թշին»:
Աղջկերքը էկան նի դառան. Զեռս տարայ թէ բռնեմ՝ Զիմ չարած մարդարիտ դառան»:
Գլքօ.—«Սիրել եմ սէրն էրեսին, Դեհան թեւն էրեսին, Ով իմ սիրածն ինձ չի տայ, Աստուռ կըսէն էրեսին»:
— Արեւար, քի մատաղ, գիտես ինչ եմ ասում, ես կալի ռազմին կ'ասեմ,

գիտե՞ս. Ոչ.—Իսկ դու գիտե՞ս. ես ևս չը գիտեմ:
Իշխան Ամատունի.
ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ ԶՂ ՍԵՊՏԵՄԲԵՐԻ ԹԻՖԼԻՍԻ Ս. ԳԱՅԻԱՆԵԱՆ ՌԵՍՈՒՄՆԱՐԻ.
Անցեալ կիրակէ, սեպտեմբերի 23-ին ս. Գայիանան հայ օրիորդաց միջակարգ ուսումնարանի հնգ-տասաներորդ տարեդարձը անուշացաւ:
Ս. պատարագից յետոյ Մոնէոյ ս. Գեորգ եկեղեցւոյ գաւթում ի ներկայութեան Գև. Սրբադան Առաջնորդի Տ. Արիստակէս եպիսկոպոսի եկեղեցական դասը կատարեց հոգեհանգիստ ուսումնարանի հանգուցեալ բարերարաց համար և ապա խուռն բազմութիւն ժողովը հանձնեմ մեծ մասամբ կանանց դիմեց ուսումնարանի դահլիճը: Երբ ներս մտաւ Գև. Սրբադան Առաջնորդը ուսումնարանի երդուհեաց խումբ երեքը Որ վարդաբեքը շարականը և Տէր պահեմ վկայար մեր մաղթանքը: Այս երկու երգերը յոտին կանգնած լսեցին հանդիսականները և ապա նստեցան և սկսեցաւ հաշուետուութիւնը:
Ուսումնարանի գլխաւոր կառավարիչ արծ. Յարութիւն սուաք քահանայ Սուգանաճեանը մի քանի խօսքով բացատրելով հայ հասա-

դու էլ չ'ունե հետս բռնացրու, ես գիտեմ մեր աղջկերքը անգամ չ'ենին կըլին. մի լաւ ծիծաղացեցէ էլ ա, ասաւ Եթիմը:
Արեւարը չ'ուր ձէնը վեր արաւ, Եթիմն էլ ռազմին բացարձակ. «Ամբեր ժաժ ընցան. հօրովը, հօրովը հօրովեմէլ...»
«Բամբը վիկացան, ջան եղը, ջան ախպեր... հօգեմ... յի...»
«Ոտներդ ժաժ արաւ, կամը վիկալ ման արաւ. «կալ արաւ, դարման արաւ, Դարմանը բոլ արաւ.
«Արեւ մեր մտաւ չվաքը ընգաւ, Գամին վիկացաւ, կալը ֆօսլանը ընգաւ.
Մեր տղերանց էս մասխարութենի վրա ուրթի աղջկերքը թօփ ին էլել թաքօի դագէն, ընդեղից անգամ ին դնում: Եթիմը որ իմացաւ թէ աղջկերքը անգամ են դնում՝ մի բարձր ձէնով վեր քաշեց էս թուրքերէն բայեմթին. «Լօտի ուշադիւ ամ, Դժար-ուրթի տուտաղի ամ, Հարքիմ մանայ եարա եթիմը, Օնըն բին գուրաղի ամ»:
Ղարբը ամ եօխուր արխամ. Ղանաղըմ եօխուր դալխամ. Զիմ ուղաղաղ բանի, Վաթնայ դօրու խախամ:
Իւրաքանչիւր տան վերջը կրկնէ:

դախնդիր « պարոններ »: Կնչպիսի շօշափելի դուամբներ չեն դուրս պրծեցին մեր առատաձեռն ժողովուրդի գրգռանքից և ո՞րքան գնացել այսօր ինքն էլ չը գիտէ որովհետեւ հաշիւ չէ ստացել որ և ինչ պարբերական թերթի մէջ և և թէ մի օր հարկ եղաւ հաշիւ պահանջելու այն ժամանակ նա շնորհակալութիւն ստանալու փոխանակ պիտի անուանուէր յոգայտի դուամբն մատնել և այլն: Եւ ահա այդ է պատճառը որ այսօր Բաղուայ հայ ժողովուրդը իւր անցեալ դառն սխալը աչքի առաջ ունենալով խորհում է ամեն տեսակ հասարակական բարենորոգչական գործերին: Պատճառը շատ պարզ է որովհետեւ դալիս են ժողովուրդի վերջին կապիկները խըլում հաշիւ չեն ներկայացնում: Մենք ամենքս արդէն գիտենք որ վերջիշեալ ընկերութիւնը ներկայումս գոյութիւն չ'ունի որովհետեւ հաստատուած չէ ուրեմն երբ մի ընկերութիւն հաստատուած չէ, նա արդէն կենդանի էլ չէ և հետեւապէս չէ էլ կարող ունենալ ոչ նախազանչ ոչ զանազան հաշիւ անդամներ: Արեւմտեան ընկերութեան շնորհակալութիւն հիմնադրութիւնը յատկապէս այդ դուամբը մի օր և ինչ բարեգործական նպատակի և կամ ուղղակի վերադարձնել իր բանց, նուիրատու պարոններին: Այնուամենայնիւ պէտք է չը մոռանալ որ հաշիւ տարբեր մասերն և հայ հասարակութեանը անշուշտ հարկաւոր է:

Ս. Ամիրան.

Բազու, 12 սեպտեմբերի:

Քի կուսն ա, գնա ին թէ չէ գիւրեղց կլի: Թաքուն ձագին գնա թէ չէ ես ու դու դադանու եղի կոնովը պատ կը տանք, կը գնանք չեղը վեր կը քաշենք նի կը մտնենք ես ջան-գիւղումի պուլի-կը կը վախցնենք, ես թխուածքի բոխ-չէն: Աստուած արեւ և թաքոն մերն էլ խուլ ա, գատ չի իմանալ: Ասած ա, բերթը միջիցը կը կոտորուի: Էս թավուր տղերանց խօսքը ով գետինը կը գծէր, թուրք չէ, որ նասարադին էլ նրանց խաթըրը չէր կոտորի, հինգ րոպէ չը քաշեց, Փորթարածի կնգար ձեռքով ամեն բան գլուխ եկած էր: — որ դի որ էր հուզուրում մի եքայ սեւ ամբ էլ էկաւ լիսնակի ըռէխը կալաւ, էլ ուղ չէլաւ: — Տղայ, ասած ա, գողը ինչ կը սիրէ — միմաքներ, հմի մերն ա, դէ ինչ հունար ունեն բանագրու: Սիրտի էս ասելի էլաւ եթիմը չեղի տակովը դադէն սլքուելը և մի եքայ, հայկազայ բոխչի դուս քաշին ու իրանց դրա Աշխուհանքայ ձորը տալը մէկ եկաւ:

XI

Նոր դուս էր էկել արեւ սարի ձեւին, երբ Գաւթուրթի ջահիլ ու ասիլ չ'իմն էլ գուրուած ու կոկուած հաւաքուեցան Միհրաբանց ու Իսպիւրանց ըլաշուխու արանքը ջան-գիւղում հանե-

1) Եթե ու փոքր,

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

Երեք կայսրերի տեսակցութիւնը Սկերնիվիցում լրագրողներին նորանոր նիւթեր տուին և ամենքն էլ սկսան գուշակութիւնը անել: Ոմանք այդ տեսակցութեան նպատակ դրին սերտ դաշնակցութիւն երեք մեծ տէրութեանց, Ֆրանսիայի դէմ, որի համար ոչ մի պատճառ չը կայ հանդէսում, քանի որ նա ամենից աւելի խաղաղութեան կարօտ է և ցանկանում այն պահպանել: Եւրոպաում, աւելի պարագած լինելով արտաքին սորոս: Տաճիկ պաշտօնական լրագրողներն այդ տեսակցութեան մէջ տեսնում են դաշնակցութեան ցանկութիւնը ընդդէմ Անգլիայի, բայց դժուար թէ այդ ես իրաւացի լինի, քանի որ Անգլիայի և երեք կայսրերութեանց արքունեաց յարաբերութիւնը բարեկամական է և հազիւ թէ երեք կայսրերութիւնը պատրաստակամութիւն յայտնեն պաշտպանելու Տաճիկաստանի չափերը Անգլիայի դէմ թէ և Տաճիկաստան մամուլը ուրախ է յայտնելու թէ երեք կայսրերի տեսակցութիւնը Անգլիայի դէմ է, կանխալ զանազան կարծիքներ յայտնողներ:

«Nord» լրագիրը, որ մի տեսակ «ուսու պաշտօնական թերթ է համարվում, այս տեսակցութեան նուիրում է երկար յօդուած, որ վերջացում է հետեւեալ խօսքերով: «Միջազգային խաղաղութիւնը Սկերնիվիցում սրագործվեցաւ բարձրագոյն իշխանութեամբ: Այս կարծիքն աւելի հաւանական է, որ երեք մեծ տէրութեանց իշխանների տեսակցութեան նպատակը լինի Եւրոպայի խաղաղութիւնը պահպանել և տէրութեանց ներքին ապահովութիւնն անխախտ պահել ան-իշխանականների, սոցիալականների և ոչընչականների ձգտումների դէմ, փոխադարձ օգնութեամբ: Տարակույս չը կայ, որ տէրութեանց Պետերի գլխավոր նպատակը կը լինի նախ ներքին և արտաքին ապահովութիւնը իրանց պետութեանց և ապա արտաքին հարցերը: Բայց ներկայումս ամեն տէրութիւնը մեծ կարօտութիւն ունեն իրանց ներքին

ապահովութեան և բարենորոգման համար:

ՄԱՆՐ ԼՈՒՐԵՐ

«МОСКОВС. ВѢД.» լրագիրը հաղորդում է, որ Կովկասի գլխավոր կառավարիչը միջոցառում է աւազիկայ 1885 թուականին հեռագրական դժբերով կապելու Լենկորանը Աստարայի հետ, Իզգերը Ամարասի (Միխայելովսկայա) հետ, Սարգիսիւնը Կարակուրտի հետ և Զուլան Որդուրտի հետ:

Վանքն «Արեւելք» գրում են. — «Վիմանանք թէ հանրաձայնօք Աղա Մկրտիչ Սանատարեանց՝ Կամարական պէյի միջոցաւ՝ առաջարկած է «Սանդիստեան» ընկերութեան 10,000 ռուպլի տալ, եթէ ընկերութիւնը յանձն առնու փոխել զարդի անունը և իւր հանգուցեալ մօր անունովը կոչել զայն «Մարիամեան» վարժարան: Կ'իմանա՞ք որ ընկերութեան Գործ. ժողովն արդէն համաձայնած է և թէ Կամարական պէյ այսօր Պ. Սանատարեանին պիտի իմացնէ այս համաձայնութիւնը: Եւրոպայի Կ'իմանա՞ք որ միջոց կայ նա և առաջարկելու Պ. Սանատարեանին որ «Սանդիստեան» վարժարանը Կարմոյ Սանատարեան վարժարանին նման ուղղակի իւր հսկողութեան ներքեւ առնու, զի ընկերութիւնն արդէն կազմաւորեալ է, և դպրոցն՝ որոյ վարչչութիւնը քանի մը անձանց մենաշնորհը դարձած է այժմ, կը գտնուի այնպիսի անձի մը տեսչութեան ներքեւ, որոյ միակ արժանաւորութիւնն այն է որ զըզրոցին և Գործ. ժողովոյ անդամներն քանինքուն պարտք ունի, զոր ուրիշ կերպով չեն յաջողած ստանալ, և այն, պատճառաւ պահանջը ստանալու այս տարւորինակ միջոցին դիմած են: Պ. Սանատարեան մեծ բարեք ըրած կը լինի «Սանդիստեան» վարժարանին, եթէ զայն նիւթական անկումի հետ բարոյական անկումէ ալ բարձրացնելով, ազատէ զայն քանի մ'անձանց մենաշնորհութեանէն»:

Հերթը հասաւ Սուսամբարին, որը էս ասաւ:

«Ախպեր, ախպեր, ջան ախպեր, կարդացող ջանիդ մեռնեմ, Ընկերանց մէջ թաւալան ախպեր, Սաղմուսիդ ծալին մեռնեմ»:

Էս ջան-գիւղումի վրա Նիթիմը նշանը դուս էկաւ, որ գլխնեւուն եսաուրի պէս կաղնած ճանփայ էր պահում, հէնց որ իմացաւ իր քվոր ասածը իր վրա սաղած ու կտրած ա, ուրախացած ձէն տվեց:

— Չատի հարսի, տղերքս տվարի կուշտն ենք գնում, թողէք մի բան էլ ես ասեմ:

Չիմն էլ գիդէին որ մասնաբաժնի պիտի տնիլ Նիթիմը, համա խաթիբը չէլան, իրաւունք տուին, որ նա էլ իր սրտինը ասէ: Նիթիմը իրաւունք ստացաւ ու էս ասաւ:

«Գիւրում-գիւրում, էս պաս, Ղաչալայ քուռակ էս տակս, Ջիզի հարսը քամակս, Միհրովը գաթէն աղաքս, Նի ըլեմ գնամ շինվան, շնեվան կար մի ջաղաց, Միջին կար մի կտաղած, Լինգը քաշեց կոճերս աղաքս, Չալ—չալ կովերս ինչ էլան, Արկի տակին գուռ էլան, Կովկիթս դրի կրակին, Դուշնս դրի պաւտին, Վայ իմ գալում ախպերակին,

Գրաֆ Բորինսկին վրացերէնից թարգմանել է ֆրանսերէն լեզուով վրաց յայտնի Ռուս-Թաւէլի «Վէֆիվիւ-Տղա-օսանի» (վարդի մօրթի) բանաստեղծութիւնը:

Տպարանատէր պ. Մարտիրոսեանցը մեզ խնայում է յայտնել, որ իւր տպարանը փոխադրուած է գէշերալ Օգոթթիօյի տանը, մի և նոյն Օրբելեանովի փողոցի վրայ:

Ցաւօք կը տեղեկանա՞ք թէ Ամեն. Ս. Պատրիարք Զօր առողջական վիճակն օր աւուր ծանր կերպարանք մը կ'առնու: Երեկ դարձաւ բժշկական խորհրդակցութիւն մը կատարեցին Տօթ. Միւլքը, ֆէլտիմաճեան Էֆէնիօր և Աղասեան Մանուկ պէյ:

Երեք գիշերէ վեր ամենիկն չէ քնացած Ն. Սրբազնութիւնը, հնչառութիւնը զըրեթէ արգիւրած է և անդադար իւղելով կը չիկն ձեռները և մարմինը:

(Արեւելք):

Աղաքային վարչութեան խառն ժողովն անցեալները յանձնաժողով մի կազմեց և պաշտօն տուաւ նմա՝ քննել և տեղեկաբերել թէ վանքերը դարձեալ ըստ առաջնոյն տաճարագործութեանց հետ միացնել օգտակար է, և թէ՛ ինչ կարգադրութիւններ ընել պէտք է միացման համար: Արդ՝ կը լսեմք թէ յանձնաժողովը իւր պաշտօնը լրացնելով տեղեկագիր մատուցած է, և վանքերն առաջնորդութեանց հետ միացնելու օգտակար կը համարի թէ ժողովրդեան, թէ վանքերից և թէ առաջնորդարանաց համար:

(Արեւելք):

Թիֆլիսի Նորաշէն եկեղեցւոյ ս. Մարիամեան օրորդաց ուսումնարանին կիւրակի վարագայ սուրբ Խաչի տօնին, սեպտեմբեր ամսոյս 30, առաւօտեան 10 ժամին, կատարելու է Նորաշէն ս. Ստուածածնայ եկեղեցւում իւր նուիրատուների հոգեհանգիստը: Խնդրում է ուսումնարանի վարչութիւնը աշակերտուհեաց ծնողներին պատուել իւրեանց ներ-

կայութեամբ արժանաշխատակ հանգուցեալ բարերարներին:

«Վոլկասի Հայոց Բարեգ. ընկերութեան» խորհուրդը յայտնում է ի գիտութիւն հայ ուսանողների և աշակերտների, որ ընկերութեան թոշակաւորների թիւը լրացած գոյով, թոշակաւորութեան համար խնդրք այլ ևս չեն ընդունուիլ:

«Գրօէքայի» ասելով ընթերցանութեան գրքերի տպագրութիւնը, բաւական առաջ է գնացել: Այս տարի միայն մինչև առաջիկայ յունվարի մէկը կը տպագրուի մօտ 30 գիրք: Այս երկոյթը պարզ կերպով ցոյց է տալիս և ամենքը կը համոզուին, որ ընթերցանութեան գրքերը շատ են տարածվում վրաց ժողովրդի մէջ, մանաւանդ եթէ ներկայ տարին համեմատելու լինենք անցեալ տարին: Գիտ, երբ 3—4 գիրք հազիւ էր լոյս տեսնում, այն էլ մեծ դժուարութեամբ:

Ամասիոյ գաւառական ընդհանուր ժողովը խնդրել է Պատրիարքարանէն, որ Ամասիոյ առաջնորդական վիճակը Թողաղի առաջնորդական վիճակին հետ միանայ, և այս երկու վիճակաց առաջնորդութեան պաշտօնն յաճուի Ասլահեան Գեր. Տ. Ներսէս Գ. վարդապետի, որ Թողաղի առաջնորդ է այժմ:

«Գրօէքայի» շատ անգամ իրաւացի կերպով նկատել է և այժմ էլ նոյնը կրկնում է, որ անարդարութիւն է և մինչև անգամ վնասակար Թիֆլիզի ժողովրդի համար այն օրէնքը, որով լատտերի տէրերը պարտաւորվում են հաւասար մասը վճարել ինչպէս շինութեան գերանների այնպէս էլ հասարակ՝ այրելու լատտերի համար:

Կրօնական ժողովը, մայրաքաղաքիս բազմաթիւ պատուաւոր ազգայնոց խնդրանք՝ զոր հանրագրով մը մատուցին, որոնց չըջարեալականաւ պատուիրել մայրաքաղաքիս և արուարձանաց եկեղեց-

դու միս ասիլ նուրթին են արել: Դրուտան ասէք, որ դի էք պահել, հարցրեց Նաթէլը տղերանցը:

— Ինչի, ձէն տուեցին տղերքը:

— Լաւ, նոր ինձանից բան չէք կարող թագցնիլ, դուք ինձ ասէք կոօի աղջկանը լօլօ սվորցնիլ կլի, նրանից թագցրեց, որ ձեզ ճանաչելիս չի ըլի, ես լաւ գիտեմ թէ ամեն միտք քանի մոխալ էք:

Վերջապէս մեր տղերքը կոտորեցին միայն այն պայմանով, որ 10 դաթայ ստանան: Գնացին բօխչէն բերին աղջկերանցը տուին, 10 դաթէն առան և ալլահ-եօնայ, ոնց որ միտքենուն էր գալիս էս խաղը վեր քաշեցին, Արկարն էլ իր չուռն հետներուն բռնացրեց, Եփրայիլ քշեր էր հա...ի, Թաքօ ջան, Լիսնակն ճաւտեղն էր, Թաքօ ջան, Գեղ խափնով դուս կանչեցինք, Թաքօ ջան,

Բօխչէն սլքաջրինք, Թաքօ ջան, Էլ չի ասեմ, թէ օյեաղ եմ, Թաքօ ջան, Աղջկերանց ելլայ բաշին եմ, Թաքօ ջան, Նիթիմ ու Սիրօս փախցրին, Թաքօ ջան, Աշխուհանքայ ձորումը թագցրին, Թաքօ ջան»

(Կը շարունակվի):

հայ քարոզչաց ու թաղ խորհրդոց, որ յառաջիկայ շաբաթ, կիրակի և երկուշաբթի գիշերներն հսկում ընեն վան բաշկութեան Ամեն Ս. Պատրիարք Հօր (Արևելք)։

ԽԱՌՆ ԼՈՒՐԵՐ

Անձնասպանութիւն. — Վերջին օրերս Խարիզի մէջ սրտաճմլիկ անձնասպանութիւն մը գործուէր է. աւասիկ մանրամասնութիւններն.

Առգէֆ Մ. անուն հացագործ մը — որ թէ և ամենէն կը յարգուէր, բայց խելքով տկար էր — իրիկուն մը սովորակաւնէն տխուր էր սենեակը կը քաշուի, բարձրանալէ փողոց տան մը հինգերորդ յարկը, սենեակին մէջ տեղը կը ժողովէ իւր խնայողութեան արդիւնքը, 15,000 ֆրանք, ներկայացնելով այլ և այլ արժէքով ինչպէս բաժնեթուղթ, պանդոն փոխանակազիր և այլն, և ապա զայն բռնկեցնել յետոյ, չուանով մը առաստաղէն կը կախէ ինքզինքը, բայց չուանը կը բռնէ և խեղճ մարդը ծանրապէս գետնին կ'իջնայ։ Եղած աղմուկը տեսնելով տան մարդիկը կը վազեն, և կը տեսնեն զայն գետնին պատկած, խորդալով և ընդունայն ձիւղեր թափելով իւր վրը կապուած չուանը բրնձեղու համար։ Սակայն ազդու ջանքից չտոհիւ, թշուառին խելքը գլուխը կուգայ և կը յայտարարէ թէ այլ ևս բնաւ փափաք չունի անձնասպան լինելու և թէ կենաց հետ հաշտուած է։

Սակայն իւր հարստութիւնը, իւր այն քան խնայողութեան և զրկողութեան արդիւնքը 41 տարեկան էր, և այնուհետեւ ապրիլ պէտք էր խեղճն, որ այս անգամ վշտի ձայնով տպաւորուէր քուանէր, չկրցաւ հակառակ իւր խոտովանց և որովանց համակերպիլ, և քանի մ'օր վերջը իւր դիակը կը հանէին Սէն-Մարթէնի ջրանցէն, ուր ինքզինքնետած էր (Արևելք)։

Վնդու գական պատահար մը. — Փարիզի Պատեն փողոցին մէջ, վերջին օրերս առաւօտուն պէտք մը պատահեց, որ իւր տարօրինակութեամբ կրնայ տարեգրոց մէջ անցնիլ։

Սպասուէր մը, տան մը պատշաճաւ մեծ գորգ մը կը թափուէր, երբ յանկարծ հաւասարակշռութիւնը կորսնցնելով վար չիջնալու համար գորգը թող տուաւ, որ գնաց ինկաւ գլխուն վրայ ապակիներով լի կողով մը կրող երիտասարդի մը վրայ։ Կողովը գետնին գլորեցաւ և ապակիները կոտորեցան, մեծադուրդ աղմուկով մը։ Նոյն վայրկեան կուռքի ձի մը, որ անկէց կ'անցնէր, ելած աղմուկէն տարակոխելով խոտեցաւ և փախաւ գնաց Մօպէօ փողոցին ուղղութեամբ, և քանի մը սալակներ տապալելէ յետոյ գնաց կանգ առաւ Մաժելիէ պողոտային, կաթնալվանաւի մը խանութին առջև, քանի մը կաթնալվար ամաններ տապալելով։

Հոս կանգ չառնուր այս անհատաւոր պատմութիւնը. կաթնալվանաւի խանութին տէրը, տիկին Մ. մանկամարդ կին մ'որ յղութեան վերջին ասուրց մէջ կը գտնուէր, այնքան բռն սրտալուզութիւն կրեց այդ խելագար ձին տեսնելով, որ կէս ժամ յետոյ աշխարհ կը բերէր երկու սիրուն երախայներ, մին մանչ և միւսն աղջիկ։

Վերջապէս, այս դէպք կը բովանդակի քանի մը կոտորած ապակիներու, տապալելու սալակներու և թափած կաթի մէջ, որովհետեւ բարեբաղդաբար ոչ ոք վերաւորուած է։

Այս լուրն իմանալով ամենէն աւելի զարմայողը գիտէր ով է, — սպասուէրն,

որ իւր գորգը թող տալով, այս պատահարաց ակամայ պատճառն եղած է։ (Արևելք)։

Տիգրայ Պրանէ հուշակաւոր աստղաբաշխը աղուէս մը տեսած պահուն կը դունատէր և կը դողար։ Անգլիոյ Եղիսապէթ թագուհին եթէ մահուան անունը լսէր, կը զարհուրէր։ Մեծն Պետրոս չէր կրնար կամուրջի մը վրայէն անցնիլ։ Թէպէտ շատ փորձեր ըրաւ իւր այս երկուցը փարատելու համար, բայց ամեն ջանքերն ապարդիւն մնացին և ոտքը կամուրջին վրայ դրած պահուն ահաւոր ձիւղեր կ'արձակէր։

Լորտ Պայրըն կերակրող ժամանակ բընաւ ուրիշին աղ չէր տար, և եթէ սենեակին վրայ աղ տեսնէր գիպուածով ճաշարանէն դուրս կ'ելնէր։

Յուլիոս կայսրն այնքան կը վախնար որոտման ձայնէն, որ ամեն ժամանակ փոթորիկ եղած միջոցին ստորերկրեայ վայրեր կը փախչէր որոտման ձայնը չը լսելու համար։

Սաքսոնիացի սպարապետ մը, որ պատերազմի դաշտին վրայ մեծ յաղթութիւններ կը տանէր, կը զարհուրէր եթէ կատու մը տեսնէր։ (Արևելք)։

Տարօրինակ վիճակաւոր մը. — Մարդ մը, որ յոյժ կը սիրէ գիտնալ իրաց պատճառը, ուղեր է հատկանալ թէ մարդիկ ինչու համար մօրուք կը կրին. առ այս, համբերութեամբ հարցաքնններ է բազմաթիւ անձեր, և աւասիկ իրենց պատասխաններն։

Մարդ մօրուք կը կրէ չաժիլուելու համար, 9 հոգի. — չարութիւն չլինելու համար, 12 հոգի. — Տճնութիւն մը ծածկելու համար, 5 հոգի. — Անգլիացի մը չկարծուելու համար, 2 հոգի. — Պանդոն կապետի մը չմանկուելու համար, 7 հոգի. — Որովհետեւ գնաւորական ծառայութեան մէջ կը գտնուի, 6 հոգի. — Որովհետեւ ինքնին յառաջ եկած է, 21 հոգի. — Որովհետեւ իւր կինը մօրուքէ կ'ախորժի, 28 հոգի. — Որովհետեւ գեղեցիկ սեւին սքանչալու կը պատճառէ, 65 հոգի։

Եւ հարցաքննեալ անձերէն ոչ մին պատասխաններ է թէ մօրուք կը կրէր, վաճառի իւր դէմքին կը վայելէր։ (Արևելք)։

Խմբադիր Պ. ՍԻՄԵՐՆԵԱՆՑ. Հրատարակել է ԷՆՖԻԱՃԵԱՆՑ.

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

ՔԱՂԱՔԱՅԻՆ ՎԱՐՁՈՒԹԻՒՆԸ ՀՐԱՐԱՐՈՒԹ Է ցանկացողներին կապելով առնելու Նատալիա Շիոյեանցի նախկին կալուածները 1) ՏՈՒՆ Գործիկնակի պրոսպեկտի և և Գաւիգովսկի փողոցների քննում և 2) ՔԱՐՎԱՆՍԱՍ Բաղնիսների փողոցներում։ ՊԱՏՄԱՆՆԵՐԸ կարելի է իմանալ ամեն օր քաղաքային վարչութիւնում առաւօտուն 10 ժամից մինչև 2-ը կէսօրից յետո։ Գայտարարութիւնը ընդունվում են այն մասին մինչև առաջիկայ հոկտեմբերի 5-ը

ՀԱՄԱԶԱՅՆ 6 յօդուածի կանոնադր. պանդոնների մասին պատգամաւորները պանդոնների, ուտեղենաց խանութների և իջևանատեղերի ըն-

կերութեան ու ուշ 1-ից նոյեմբերի պէտք է կազմեն միջին ակցիզի բաժանումին 1885 թուականի համար, ուստի և ԹԻՖԼԻՉԻ ՔԱՂԱՔԱՅԻՆ ՎԱՐՁՈՒԹԻՒՆԸ խնդրում է վերադառնալ հաստատութեանց տէրերին ու ուշ քան մինչև 1-ը նոյեմբերի վարչութիւնից ստանալ վկայականներ վերադառնալ հաստատութիւնը բանալու համար 1885 թ. հակառակ դէպքում նոյա հետ կ'վարվեն համաձայն 18 և 35 յօդ. կանոնադր. պանդոնների մասին։

Ներսիսեան Հայոց Ազգային-Հոգեւոր Դպրանոցի Հոգաբարձութեան խորհրդարանում հոկտեմբեր ամսից 10-ին, երեկոյան 8 ժամին կը լինի ամուրդ (առանց կրկնաձրգի) կապելով տալու դպրանոցի պատկանալ 21 և ր պ ա կ ն ե Ր Ը տախտակաշէն դարձնողով որոնք զտանվում են Ներսիսեան հին դպրանոցի հանդէպ։ Պայմանաթուղթը կարելի է կարգալ Հոգաբարձութեան դիւանատան մէջ ամեն օր, բացի կիրակիէն և տօներէից, առաւօտուն 10 յ12 ժամին միջօրէի։

Վանոց մայր եկեղեցւոյ ՄԱՆԿԱԿԱՆ ՊԱՐՏԱՐԸ տեղափոխվում է ՍՈՒՍԼԱԿ Սաղաւեղ փողոցում տիկին ԷՖէնդիանի տանը. № 56. Ընդունվում է սկսվում է սկսվում է ԳԻՇԵՐՈՒԻ աշակերտներ չափաւոր գնով։

Օր. Մ. Մամիկոնեան (5-4)

Ներսիսեան դպրանոցի ՎԵՅԵՐՈՐԻ դաստան ԱՇԱԿԵՐՏ ընդունվում է ընտանիքներում հ ա յ ե Ր է Ն ԴԱՍԵՐ և պատրաստում է աշակերտներ մինչև երկուրդ դաստան։

Հարցնել դպրանոցում

Արշակ Թադէոսեանցին.

Թիֆլիզի բոլոր հայ գրավաճառների մոտ ծախվում է Գ.ՏԵՐ Գաւրիէլեանցի ԸՆԴՀ. ԱՇԽԱՐՀԱԳՐՈՒԹԵԱՆ դասագիրքը Ա. տարի գինն է երեսուն (30) կոպէկ։

(3-3)

ՆԵՐՍԻՍԵԱՆ ԴՊՐԱՆՈՑԻ ԵՕԹՆԵՐՈՐԻ Դ ա ս ա տ ա ն ՄԻ ԱՇԱԿԵՐՏ Զանկանում է ամեն առաքիւններից ԴԱՍԵՐ աւանդելուրներում։ Հասցէն. Օրբելեան երկրորդ փողոց. հեռագրական կալարանին կից՝ Մեարդեանի տուն. չորրորդ յարկ։

ՀՐԱՒԻՐՎՈՒՄ ԵՆ այն տանտէրերն, որոնք կամենում են քաղաքի կենդրոնում եղած տները վաղձու տալ ՀԱՅՈՑ ԴՐԱՄԱՏԻԿԱԿԱՆ ԺՈՂՈՎԻՆ, յայտարարութիւն տալու այս մասին, մինչև ներկայ սեպտեմբերի 28-ը, ժամանակաւոր մասնաժողովի անդամ պ. Ա. Գ. Մամիկոնեանցին (նոտարական կոնտորա Երևանի հրապարակի վերայ), որից կարելի է տեղեկանալ մանրամասնութեանց։

Մ ա մ ու լ ի տ ա կ ի ղ դ ու ը ո ս ե կ աւ ԳԵՐԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ ԳՐԱԲԱՐ ԼԵԶՈՒԻ ՀԱՅՈՑ Ի Պ Է Տ Ս Ն Ո Ր Ա Վ Ա Ր Ժ Ի Յ (Ամբողջ քերականութիւն) Ե Ր Կ ա ս ի Ր ու թ իւ Ն. Գ Ո Ւ Կ Ա Ս Ե Ա Ն Յ. Գ Ի Ն Ն Է 50 Կ Օ Պ Է Կ Կուսարով գնողներին զեջուան կը լինի. — Ծախվում է Կենդրոնական գրավաճառանոցի։ 5-10

ԹԻՖԼԻՍԻ ԲՈՒՈՐ ԳՐԱՎԱՃԱՌՆԵՐԻ ՄՕՏ ԾԱԽՎՈՒՄ Է Աւետիք Տէր-Յակովբեանցի „ՀԱՅՐԵՆԵՐԻՏՈՒԹԵԱՆ“ Զ Ե Ռ Ն Ա Ր Կ Ը. — Գ Ի Ն Ն Է 60 Կ Օ Պ Է Կ: Նկատվող Կովկասի նահանգների մեծութիւն ջրոց տուող թուերի մօտ գրած միջոց բաւար պէտք է կարգալ վերստ։

ՄԱՄՈՒԼԻ ՏԱԿԻՑ ԴՈՒՐՍ ԵԿԱՒ ՀԱՅԿՈՒՆՈՒ Բ Ա Յ Յ Ի Ի Կ Ա Յ Ծ Ե Ր Ը. Վերնագրով մատենախօսութիւնը։ Հրատարակութիւն Սէյիպ Ամիրանցի։ Գինն է 80 կօպ. Ծախվում է Թիֆլիսում Կենդրոնական և Կովկասեան գրավաճառանոցներում, Վրէլուի Խոջաբաշաւը և Շահվերդեանի Պալիթիւնում։ Բազում Շիրազեանցի խանութում և հրատարակչի մօտ հետեւալ հասցէով. — Баку. Се-яду Михайловичу Амриянцу. Գ ու լ մ ա Ր ո Վ զնողներին Մ Ե Ծ զեջուան կը լինի։ (20-3)

«Կովկասեան» գրավաճառանոցի — Զ. Գրիգորեանցի հրատարակութեամբ Լ Ո Յ Ս Տ Ե Ս Ա Ի Յ. ՆԱԶԱՐԵԱՆԻ „ՀԱՅՈՑ ԼԵԶ. ՈՒՍՈՒՑԻԶ“ Զ ո Ր Ր ո Ր դ տ ա Ր ու ա յ Դ Ա Ս Ա Գ Ի Ր Ք Ը. Ե Ր Կ Ր Ր դ տ ա ղ դ ու թ ե ա մ Ր (փ ո փ ո խ ու թ իւ ն ն ե Ր ո Վ) Գ Ի Ն Ն Է 60 Կ Օ Պ Է Կ. Կուսարով գնողներին զեջուան կը լինի։

Մ ա մ ու լ ի տ ա կ ի ղ դ ու ը ո ս ե կ աւ «ՄԱՐՈՂՈՒԹԻՒՆ և ՄԵԿՆՈՒԹԻՒՆ ԽՈՐՀՐԻՑՈՑ ՍՐԿՈՑ ՊԱՏԱՐԱԳԻ ՀԱՅՏԱՆՆԵԱՅՑ ԵԿԵՂԵՑՈՑ» Երկարութիւն Ա Ր Օ Է Ն ք ա հ. Բ ա ղ Ր ա տ ու Ն Է ո յ. Ծախվում է բոլոր գրավաճառների մօտ և Ե. Մատուրեանցի լոմպայի խանութում։ Գինն է 50 կ.։ Նոյն

տեղերում ծախվում են վերադառնալ հեղինակի և երկու աշխատութիւններն, այն է՝ «ՏԱՍՆ ՊԱՏԳԱՄԻՔ» գինն է 25 կ. և «ՎԵՐԱԶԻՆ ՅՈՒՆԻԿ» գինն է 30 շօպ։ 8-10

Մի հայ երիտասարդ, որ նոր է աւարտել իւր ուսման ընթացքը Ներդարանոցում՝ պատրաստ է ծախել ԱՇԱԿԵՐՏՆԵՐ և ԱՇԱԿԵՐՏՈՒԹԻՒՆ Բոլոր հայոց ուսումնարանների թէ ստորին և թէ վերին դաստանց համար։ Զանկացողներին կ'աւանդէ նաեւ համառօտ «Հոգեբանութիւն»։ «Մանկավարժութիւն»։ «Բարոյական փիլիսոփայութիւն» և «Մեթոդիկա»։ Հասցէն. Ներ. ուսումնարան — Զարութիւն Մարաղեան։ Կամ ուղղակի Могинская ул.ца. домъ Джаваховыхъ № 9. Арутюнь Марзянцъ.